

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2021. до 2025. године

*** ОПШТИНА ПАРАЋИН ***

УВОД

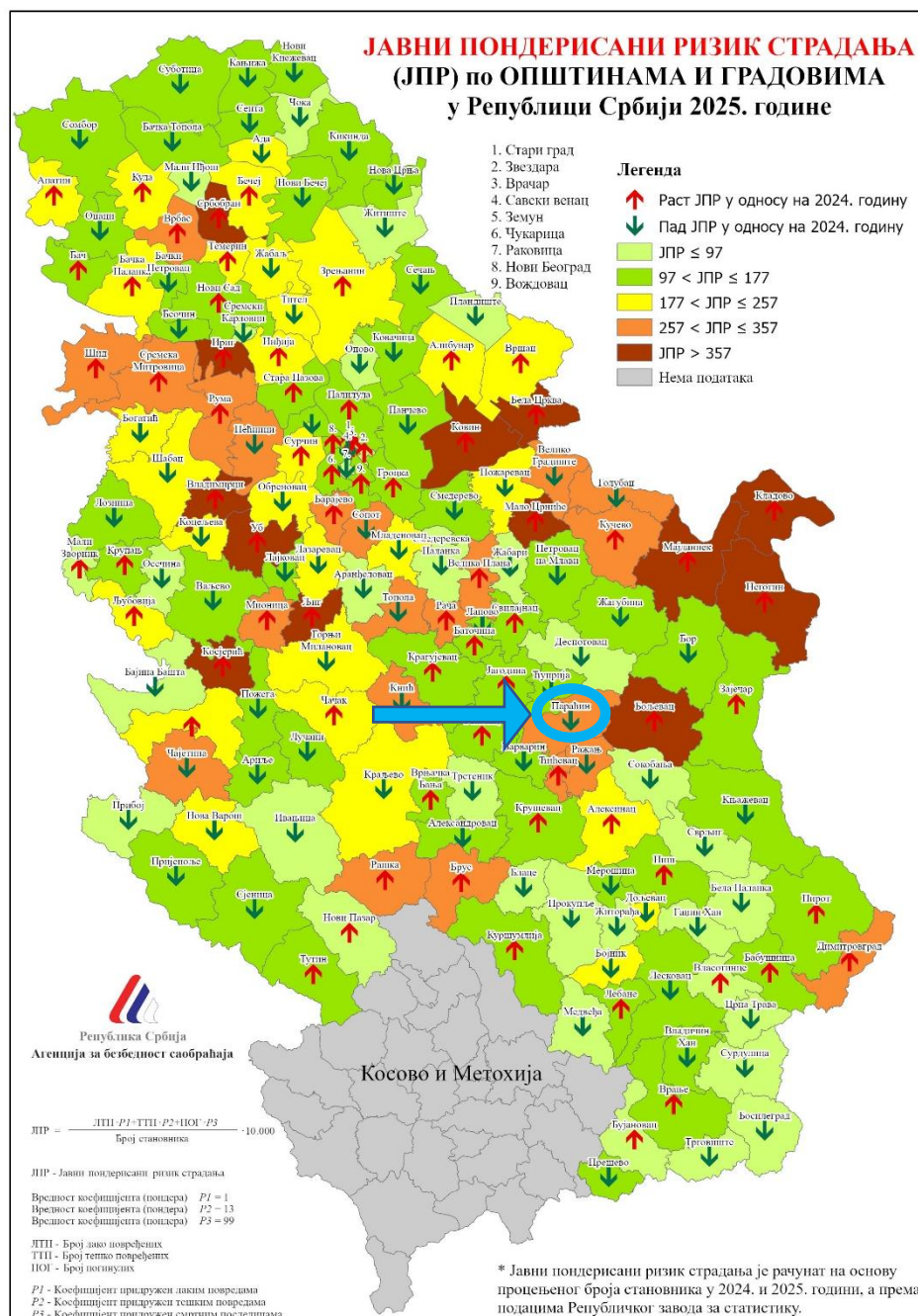
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2021. до 2025. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2025. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Параћин. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2021-2025. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Параћин. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Параћин.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

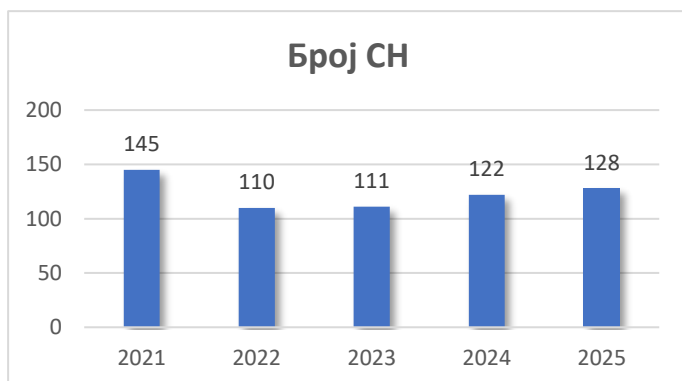
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација **„НАЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“**, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2025. ГОДИНЕ

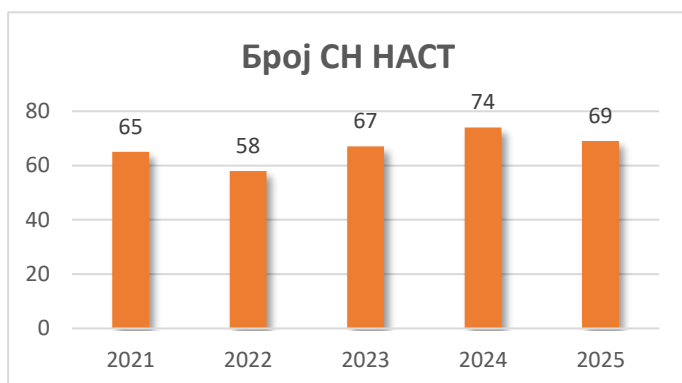

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2025. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2025. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Параћин припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2025. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2024. годину. Ова локална самоуправа је на **126. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2025. годину.

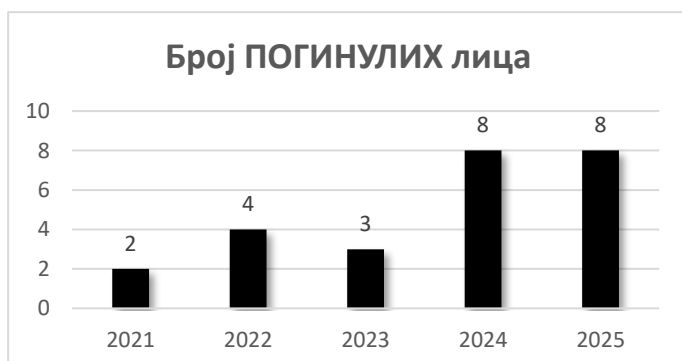
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2021-2025. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је 616.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 333.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је 25.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 510.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2021-2025. ГОДИНА)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

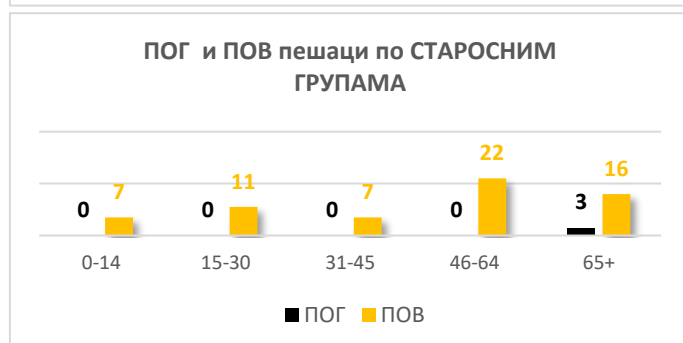
Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

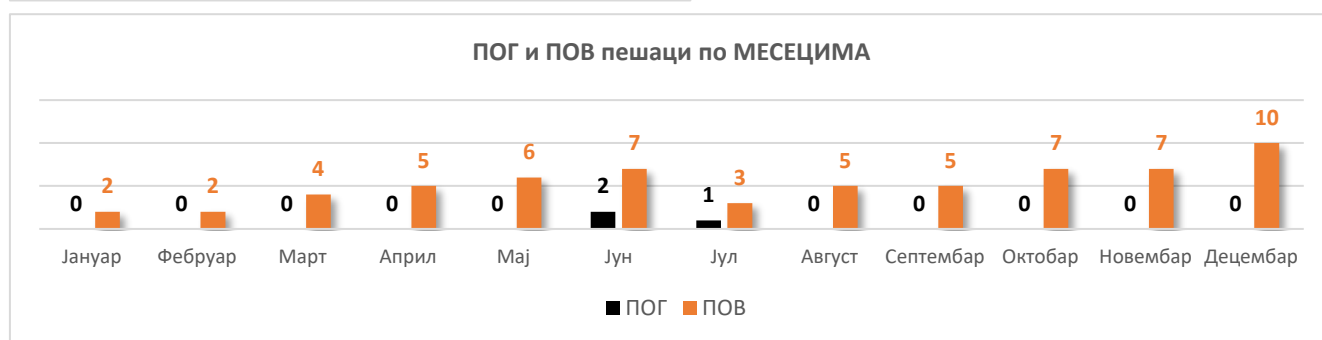

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 65+ година**.

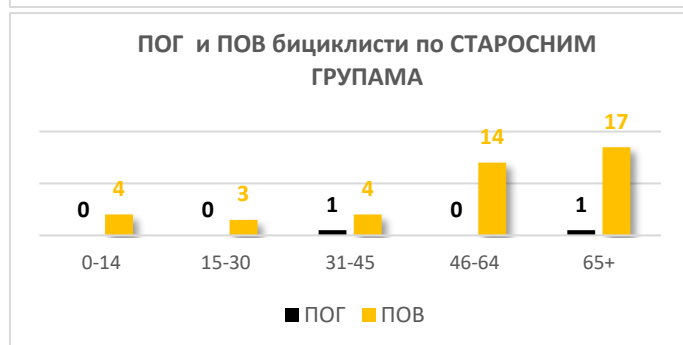
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. ГОДИНА)

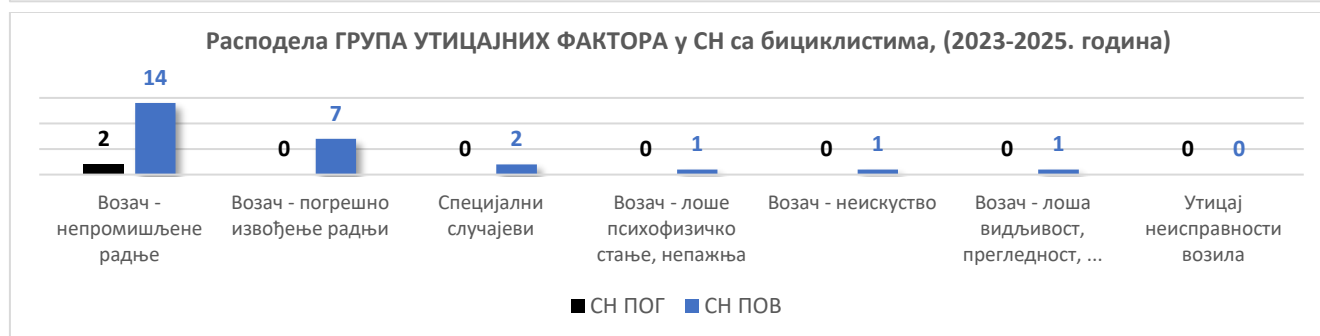
- Смртно је страдало три пешака, што чини **12% погинулих лица** у СН (у Србији пешаци чине 24% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **63**, што чини **12% повређених лица** у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **46-64 године**.
- Пешаци највише страдају у **децембру**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Возач - непромишљене радње**.

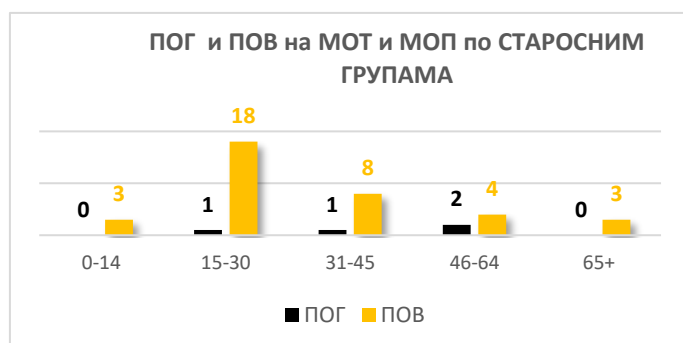
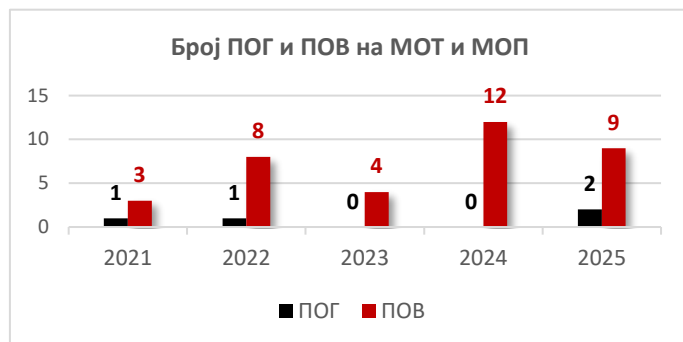
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. ГОДИНА)

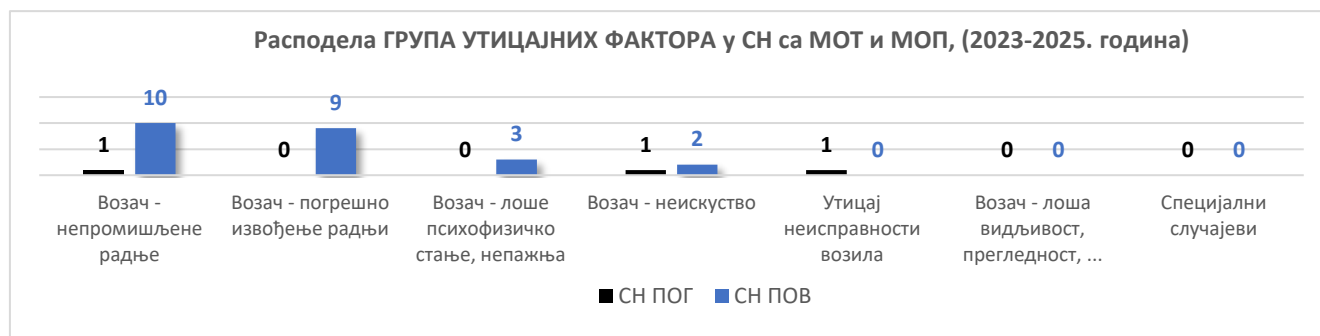
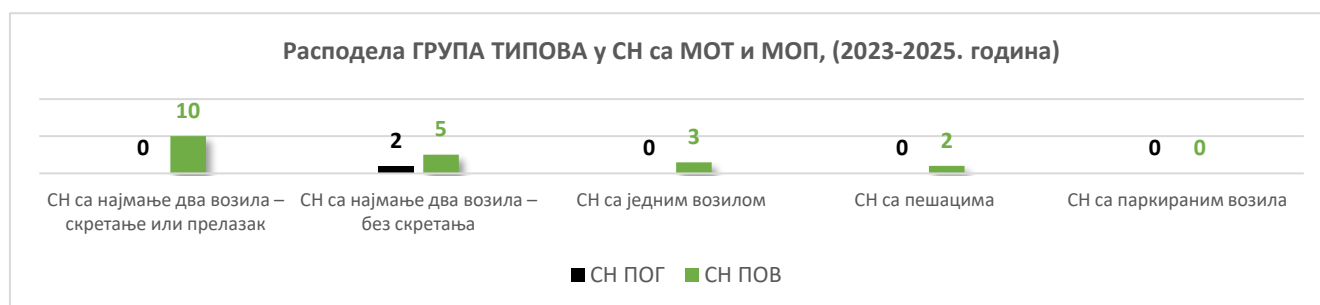
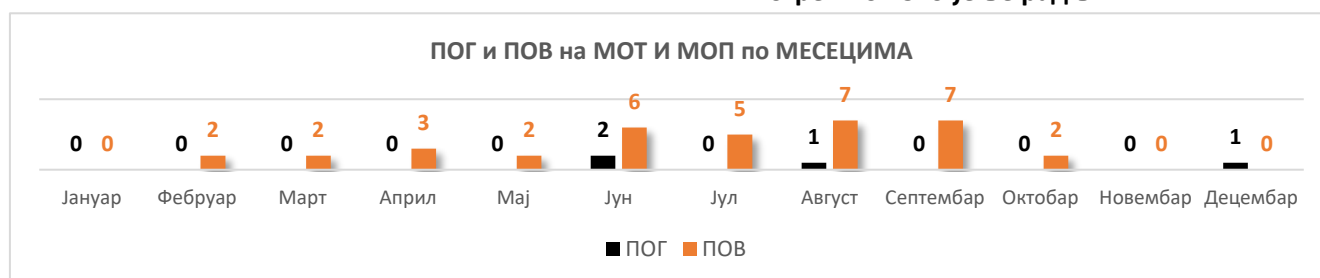
- Двоје бициклиста је смртно страдало, што чини **8% погинулих лица** у СН (у Србији бициклисти чине 8% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је **42**, што чини **8% повређених лица** у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **65+ година**.
- Бициклисти највише страдају у **мају**.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је **Возач - непромишљене радње**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

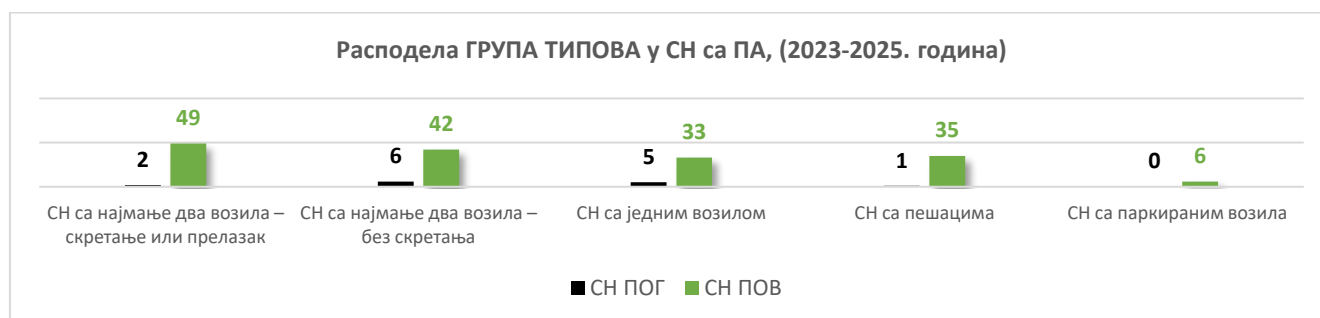
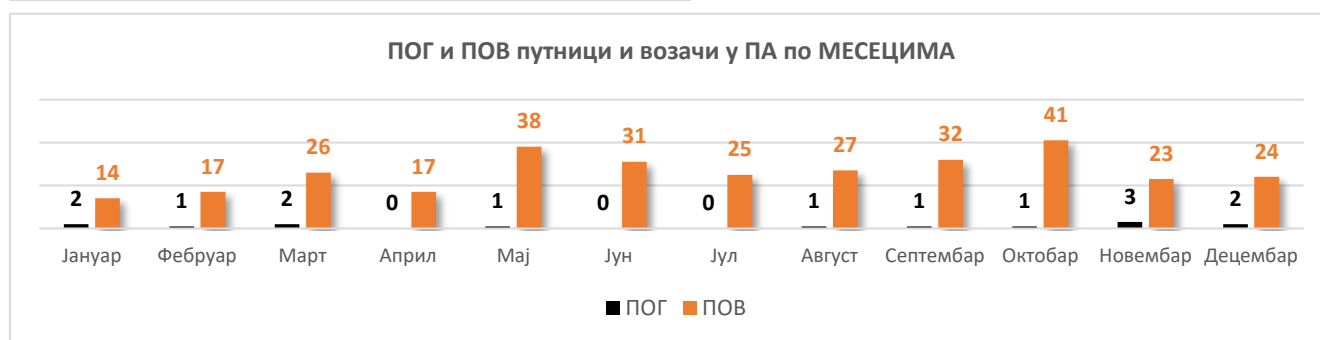
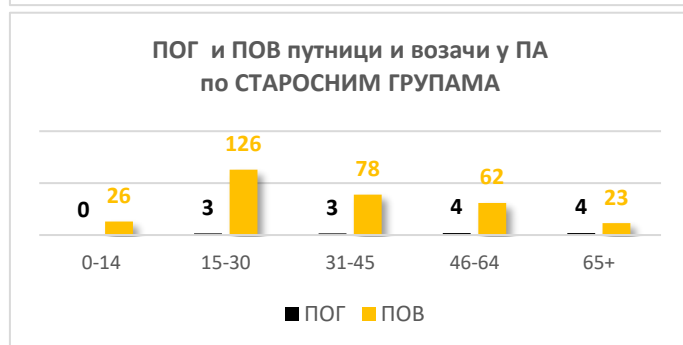
- Погинула су 4 лица на моторизованим двоточкашима, што чини 16% погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 11% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 36, што чини 7% повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јуну и августу**.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**, а затим, **Возач - погрешно извођење радњи**.

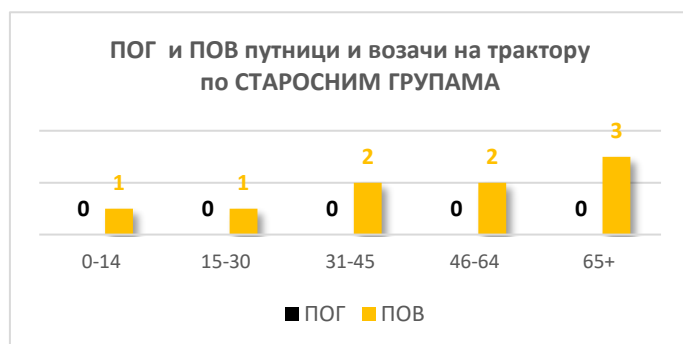
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

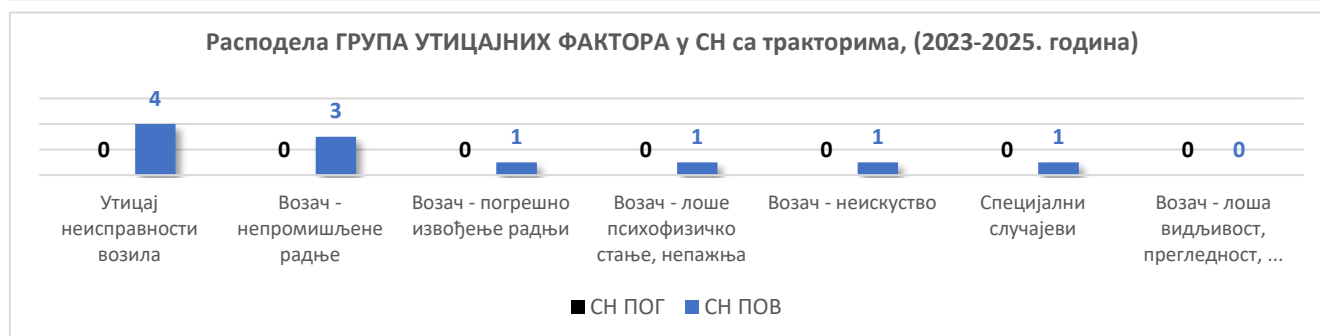
- Број погинулих лица у ПА је 14, што чини 56% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 47% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 315, што чини 62% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 62% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица у ПА највише страдају у октобру.
- У периоду од 2023. до 2025. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група утицајних фактора у СН са учешћем ПА је Возач - погрешно извођење радњи.

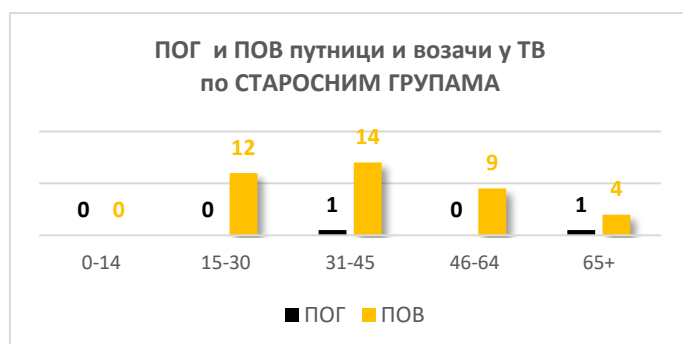
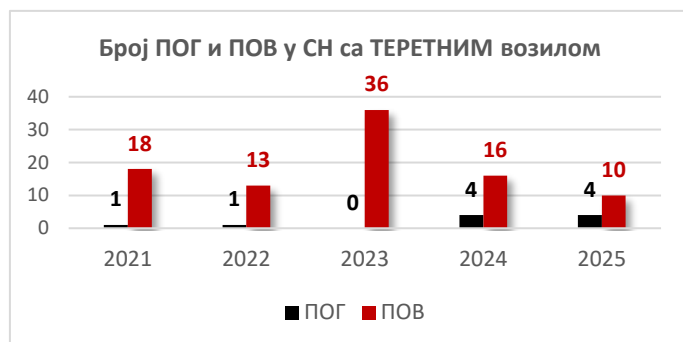
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

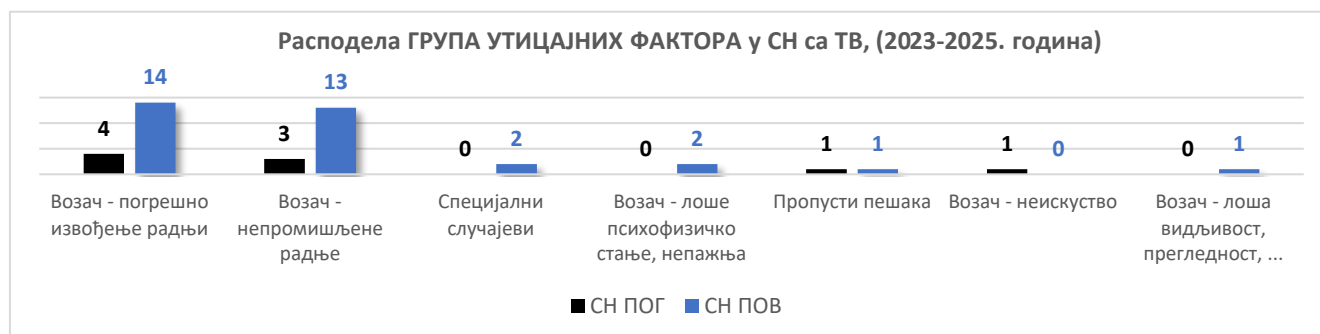
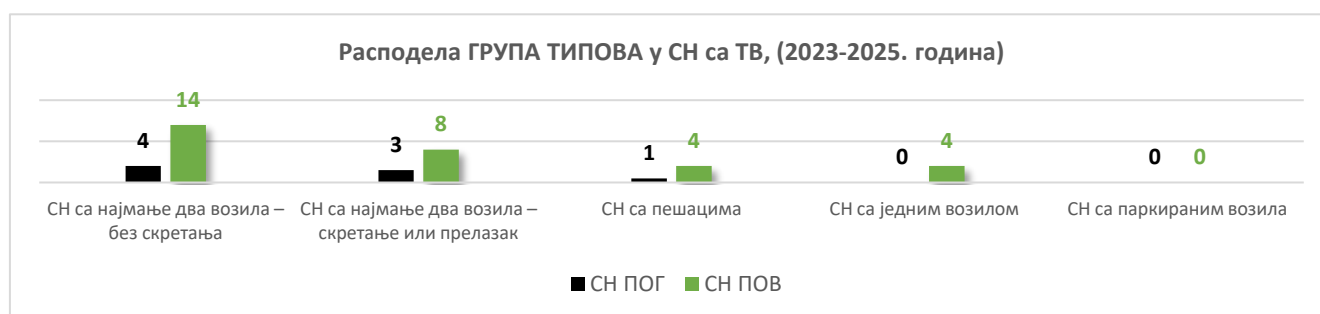
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 4% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих лица на тракторима је међу лицима старости **65+ година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **септембру**.
- У периоду од 2023. до 2025. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Утицај неисправности возила**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2021-2025. година)

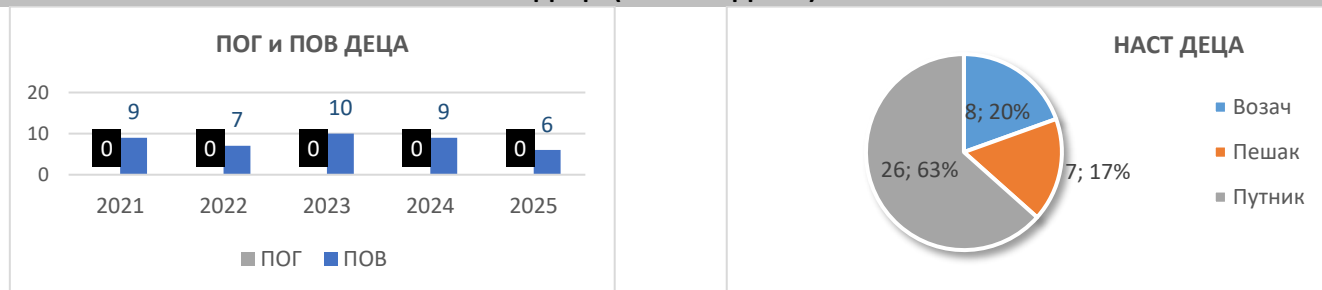

- Погинуло је 10 лица у СН са учешћем теретних возила, што чини 40% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 22% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 18% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 15% повређених).
- Највише настрадалих лица у теретном возилу је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јуну.
- У периоду од 2023. до 2025. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2023. до 2025. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Водач - погрешно извођење радњи.

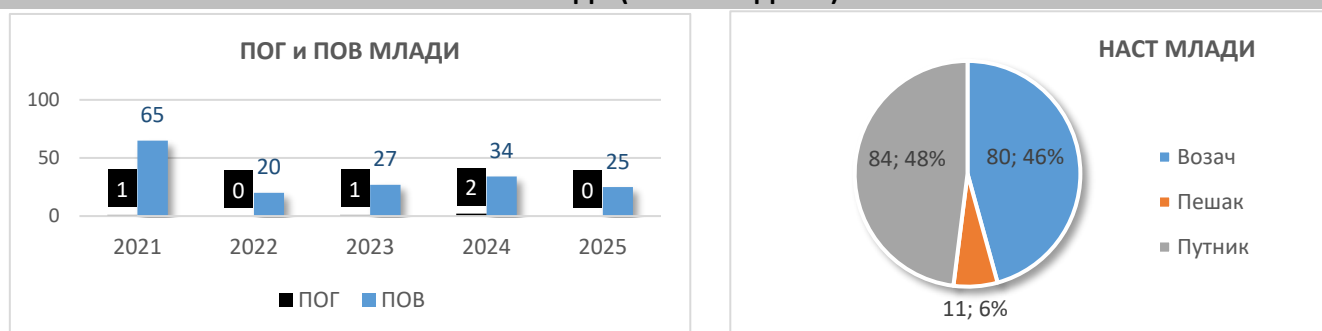
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2021-2025. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

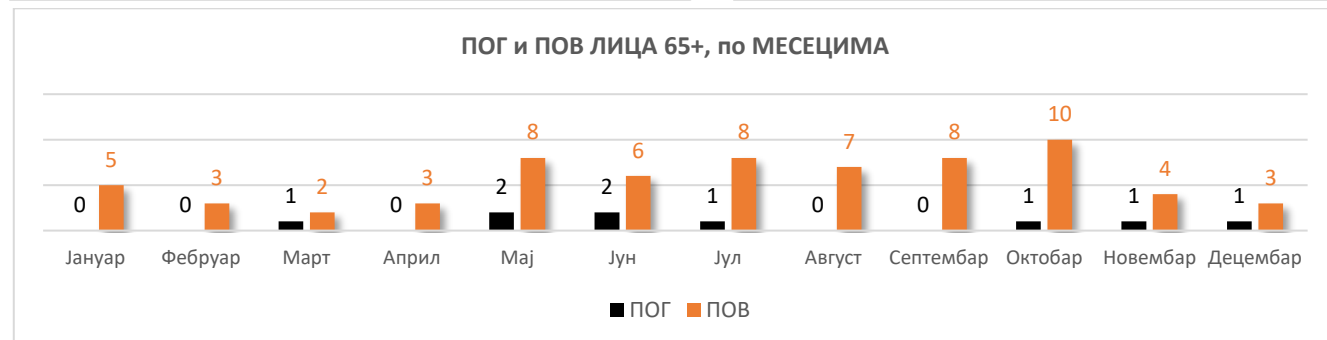
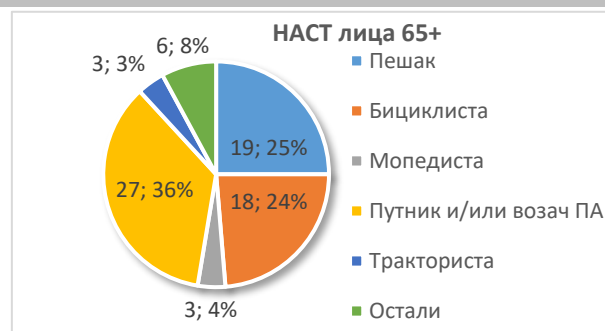
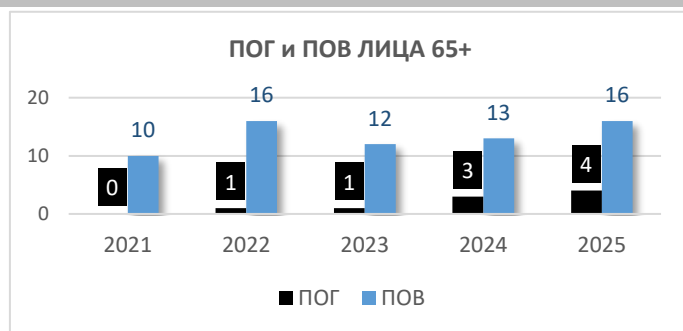
- Број повређене деце у посматраном периоду је **41**, док **ниједно дете није изгубило живот** у СН.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине **63%**, деца пешаци **17%**, а деца возачи **20%**.
- Деца највише страдају у **септембру**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно су **погинула 4 млада лица**, односно **16%** од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 21% погинулих лица), док је **171 младице повређено**, што чини **34%** од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника** (48%).
- Млади највише страдају у **јуну**.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Укупно је **погинуло 9 лица старијих од 65 година**, што чини **36%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **67 старијих лица повређено**, што чини **13%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 13% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (36%).
- Старији највише страдају у **октобру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2025. ГОДИНУ, за територију општине Параћин

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2025. години на територији општине Параћин. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Параћин и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	97,3	30	95,4	92,8	132	94,9	97,5	11	94,8	95,9	61	95,1
	ТВ	100,0	1	91,8	93,2	59	90,2	92,0	19	89,0	93,3	54	90,7
	БУС	95,8	61	91,5	88,0	108	91,2	95,8	12	90,3	93,2	89	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	81,2	98	81,6	93,7	18	86,6	91,3	33	91,5	88,7	65	85,0
	Сувозачи ПА	84,5	42	78,7	91,6	15	84,3	91,2	17	88,2	89,2	19	82,3
	Предње седиште ПА	82,4	84	80,4	92,9	11	85,7	91,3	26	90,2	88,9	37	83,9
	Задње седиште ПА	24,1	61	22,6	19,7	86	37,2	45,9	20	43,8	33,5	50	32,5
	Возачи ТВ	45,0	120	60,0	70,5	64	66,7	58,0	36	73,0	59,8	97	64,9
	Сувозачи ТВ	50,0	81	49,8	70,0	42	57,1	71,4	21	67,8	66,7	37	55,2
	Предње седиште ТВ	45,8	116	57,9	70,4	63	64,9	58,9	36	72,2	60,5	92	63,1
	Возачи БУС	16,7	99	31,8	44,0	65	38,9	12,5	44	57,5	24,7	95	38,1
	Сувозачи БУС	0,0	109	34,2	100,0	1	37,4	12,5	41	48,5	27,8	88	37,6
Заштитни системи за децу	Предње седиште БУС	13,3	102	32,4	51,7	58	38,6	12,5	43	55,1	25,3	95	38,0
	Дечије седиште	72,7	70	65,6	71,0	99	71,7	82,4	26	79,2	75,5	68	69,9
	Сигурносни појас	74,2	25	46,3	30,0	125	49,0	56,7	30	61,1	53,8	75	49,3
Укупно – деца		73,4	39	56,0	50,8	108	60,4	70,3	31	70,2	65,1	65	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		79,0	70	75,2	86,6	26	80,3	85,9	25	85,2	83,9	46	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	51,5	100	59,6	69,7	82	63,7	N/A	N/A	N/A	60,6	94	61,6
	Путници на мопедима	50,0	91	58,6	71,4	76	62,9	N/A	N/A	N/A	61,5	88	60,8
	Возачи и путници на мопедима	51,3	99	59,4	70,0	81	63,5	N/A	N/A	N/A	60,8	92	61,4
	Возачи мотоцикала	83,9	112	87,4	100,0	1	90,7	100,0	1	92,8	94,4	73	89,2
	Путници на мотоциклима	80,0	115	86,4	100,0	1	89,7	100,0	1	83,5	95,0	65	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	83,3	112	87,2	100,0	1	90,5	100,0	1	91,0	94,5	70	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	67,2	104	73,6	83,6	76	77,3	N/A	N/A	N/A	80,0	84	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	0,0	73	6,3	N/A	N/A	N/A	0,0	89	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	72,0	83	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	72,0	83	80,3
	% прелазака на ОПП	55,4	131	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	55,4	131	70,6
	% исправних прелазака	63,7	127	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	63,7	127	74,3
	% исправних прелазака деце	63,0	133	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	63,0	133	77,1
	% прелазака без ометања	100,0	1	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	100,0	1	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Сигурносни појас – возачи БУС.** Укупна вредност је 24,7%, што је значајно испод националног просека од 38,1%, а ранг 95 указује на веома низак ниво употребе сигурносног појаса. Најлошији резултат забележен је у насељу, где вредност износи само 16,7% уз ранг 99.
- **Сигурносни појас – возачи ТВ.** Укупна вредност износи 59,8%, што је испод просека Србије од 64,9%, а ранг 97 указује да ова категорија представља значајан безбедносни проблем. Најлошија ситуација је у насељу, где вредност пада на 45,0% уз ранг 120.
- **Сигурносни појас – задње седиште ПА.** Укупна вредност је 33,5%, што је нешто изнад националног просека од 32,5%, али ранг 50 ипак показује релативно слаб положај. Најлошија ситуација је ван насеља, где је резултат 19,7% уз ранг 86.
- **Заштитни системи – деца (укупно).** Укупна вредност од 65,1% налази се изнад републичког просека од 59,6%, али ранг 65 указује на слабије позиционирање у националном поређењу. Најлошији резултат је ван насеља, где вредност износи 50,8% уз ранг 108.
- **Пешаци – исправни преласци.** Укупна вредност је 63,7%, што је осетно испод републичког просека од 74,3%, а ранг 127 показује да је индикатор у зони ризика. Најлошији резултат је у насељу, где је вредност 63,7% (иако нема других локација за поређење).

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Параћин, У ПЕРИОДУ ОД 2021. до 2025. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 616 саобраћајних незгода**, од којих су **333 саобраћајне незгоде са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 25 лица**, док је теже и лакше **повређено 510 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинула су три пешака**, што чини **12%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинула су два бициклиста**, што чини **8%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинула су 4 лица на моторизованим двоточкашима**, што чини **16%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 14 лица у ПА**, што чини **56%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, није било погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **10 лица**, што чини **40%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 41 дете**, док **ниједно дете није изгубило живот** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (63%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинула су 4 млада лица**. **Млади чине 16%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника (48%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 9 лица старијих од 65 година**, што чини **36%** од укупног броја **погинулих лица**. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (36%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – скретање или прелазак“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **мају и јуну**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

+381 11 3014 409
istrazivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Националне интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Националној интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.